

Sygn. akt IX Ga 320/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Grochowski (spr.)

Sędziowie: SSO Małgorzata Skoczyńska

SSO Agnieszka Jurkowska-Chocyk

Protokolant: Elżbieta Zentar

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 marca 2017 roku w L.

sprawy z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.

z udziałem (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. i M. Ł.

o zarządzenie sprzedaży udziałów

na skutek apelacji M. Ł. od postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 5 maja 2016 roku w sprawie sygn. akt LU VI Ns Rej. KRS (...)

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

Małgorzata Skoczyńska P. A. J.-C.

IX Ga 320/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd rejonowy ustalił wartość 34 udziałów dłużnika M. Ł. w spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. ((...) 433.906) na kwotę 16.518 złotych i stwierdził, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. Jako przesłanki swojego orzeczenia wskazał, że w dniu 3 marca 2016 roku wpłynął wniosek komornika o zarządzenie sprzedaży udziałów w spółce (...) należących do M. Ł.. W piśmie z dnia 8 kwietnia 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wskazał, że wspólnicy wyrazili zgodę na zakup udziałów M. Ł. za cenę 8.259 złotych, jak też wskazano, że kwota ta przewyższa normalną wartość udziałów dłużnika określoną w u mowie spółki i w całości zaspokoi wierzyciela oraz koszty postępowania komorniczego. Z kolei komornik prowadzący egzekucję wyraził zgodę na sprzedaż udziałów za cenę wskazaną w piśmie spółki (...). W ocenie Sądu Rejonowego wniosek zasługiwał na uwzględnienie, bowiem żadna z biorących udział w postępowaniu osób nie sprzeciwiła się stanowisku wyrażonemu przez spółkę (...).

W apelacji od tego postanowienia dłużnik M. Ł. wnosił o jego uchylenie, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie jego uchylenie na podstawie art.386§4 kpc z przekaz niemi sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, zarzucając :

- naruszenie przepisu art.510§2 kpc poprzez niewezwanie dłużnika do udziału w sprawie w sytuacji gdy jest on bezpośrednio zainteresowany a zaskarżone postanowienie dotyczy jego praw majątkowych;
- naruszenie art.230 kpc w zw. z art.13§2 kpc w zw. z art.7 ustawy o KRS w zw. z art.510§1 kpc poprzez niezawiadomienie dłużnika i postępowaniu i umożliwienie wypowiedzenia się co do wyrażenia zgody na sprzedaż udziałów za wskazaną cenę oraz co do zasięgnięcia w miarę potrzeby opinii biegłego;
- naruszenie art.232 zd.2 w zw. z art.227 kpc poprzez niedopuszczenie dowodu z opinii biegłego w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie sprawy wymaga wiedzy specjalnej w zakresie rzetelnej wyceny wartości udziałów;
- naruszenie art.357§2 kpc w zw. z art.327§1 kpc w zw. z art.5 kpc w zw. z art.13§2 kpc poprzez przesłanie dłużnikowi działającemu bez profesjonalnego pełnomocnika postanowienia wydanego na posiedzeniu niejawnym bez uzasadnienia oraz bez pouczenia;
- naruszenie art.185 ksh poprzez niedopuszczenie i nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja dłużnika podlegała uwzględnieniu w zakresie wniosku o uchylenie zaskarżonego postanowienia w celu ponownego rozpoznania sprawy przez Sąd Rejonowy.

Instytucja uregulowana w art.185 ksh stanowi modyfikację zasad postępowania egzekucyjnego prowadzonego według sposobu dotyczącego innych praw majątkowych i *lex specialis* w zakresie zbycia praw majątkowych dłużnika w spółce prawa handlowego (art.911³kpc). Szczególny tryb egzekucji przewidziany jest w przypadku przewidzianym w art.185§1 ksh i polega na odmiennościach w stosunku do modelu podstawowego określonego w art.909 kpc polegających na swoistych uprawnieniach spółki, udziały w której podlegały zajęciu komorniczemu, jak też podejmowaniu charakterystycznych czynności związanych z tym sposobem egzekucji. Przekonuje to za przypisaniem wskazanym działań do trybu postępowania egzekucyjnego. Nie noszą one znamion prowadzących do zastosowania tutaj zasad nieprocesowego postępowania rejestrowego, jak to lansował Sąd Rejonowy, bowiem ich przedmiot nie podlega włączeniu w zakres działania 694¹kpc, nie każde przy tym odesłanie określonych czynności do kompetencji sądu rejestrowego powoduje uruchomienie procedury związanej z wpisem do KRS a przepis art.7 ustawy o KRS nie wprowadza trybu nieprocesowego dla innego rodzaju czynności dokonywanych przez sąd rejestrowy, aniżeli spraw rejestrowych (tak też orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 1938 roku w sprawie C II 199/38 – *Legalis* 45047, które zachowało aktualność wobec tożsamości tej instytucji w ówczesnym Kodeksie Handlowym i współczesnym Kodeksie spółek handlowych oraz zasad dawnego i obecnego kodeksu postępowania cywilnego; postanowienie Sądu okręgowego w Gdańsku w sprawie III Cz 315/11 – *LEX* 1714307).

Sprowadza to konsekwencje zarówno w zakresie dopuszczalności apelacji, jak też słuszności zarzutów związanych z nieważnością postępowania.

Zaskarżone postanowienie podlegające wydaniu w ramach postępowania egzekucyjnego, nie ma waloru postanowienia orzekającego co do istoty sprawy (art.518 kpc) i nie przysługuje od niego apelacja, ewentualnie zażalenie na postanowienie kończące postępowanie przed sądem oraz według podjętego sposobu egzekucji (art.767⁴§1 kpc w zw. z art.394§1 kpc). W przypadku środka odwoławczego wniesionego przez skarżącego, to uznać należało jego dopuszczalność wobec zdeterminowania jego charakteru rodzajem orzeczenia wydanego przez Sąd Rejonowy a nadto jego wniesieniem w terminie otwartym dla zażalenia. Sprowadzało to konieczność realizacji obowiązku z art.357§2 kpc.

Nie można było jednakże uznać za zasadne zarzutów podnoszących nieważność postępowania z przyczyny wymienionej w art.379 pkt 5 kpc, bowiem dłużnik nie został wyłączony z postępowania egzekucyjnego prowadzonego

z jego udziałem, jak również zarzutów związanych z naruszeniem art.510 kpc, który nie znajdował zastosowania w sprawie.

Brak uczestnictwa dłużnika w czynnościach podejmowanych przez sąd rejestrowy uznać należy jednakże, wobec niewątpliwego nastąpienia tej okoliczności i wyeksponowaniu jej przez skarżącego, jamko naruszenie reguł postępowania wpływających na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia. Przebieg postępowania wskazuje, że udział dłużnika posiadającego prawa majątkowe podlegające zbywaniu został pominięty przy szacowaniu ich wartości. Sąd Rejonowy oparł się w tym względzie na propozycjach nabywcy i samej spółki oraz zgodzie wierzyciela, z których pierwszy zainteresowany jest ograniczeniem środków przeznaczonych na cenę nabycia, druga – uprawniona była wyłącznie do wskazania osoby nabywcy i bez możliwości kształtowania ceny zbycia, zaś trzeci – ograniczał swoją rolę do uzyskania pełnego zaspokojenia dochodzonego roszczenia; żaden z tych podmiotów nie miał interesu w określeniu rzeczywistej wartości zbywanego prawa. Pominięcie w tym przypadku stanowiska dłużnika przeczyło koncyliacyjnemu ustaleniu wartości przysługującego mu prawa, jakim posłużył się Sąd Rejonowy naruszając przy tym procesowe uprawnienia dłużnika gwarantujące dokonywanie czynności z jego udziałem lub wiedzą i przy zachowaniu równości uprawnień wszystkich podmiotów zaangażowanych w postępowanie.

Ujemnej oceny co do rzetelności oszacowania nie podważa argumentacja Sądu Rejonowego, że wycena przekraczała nominalną wartość udziałów a suma uzyskana ze sprzedaży zaspokajała całość roszczeń dochodzonych przez wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym, skoro tego rodzaju kryteria nie wynikają ani z przesłanek art.185 ksh ani nie decydują o wartości udziałów w spółce prawa handlowego.

W tej sytuacji, jak też zważywszy na stanowisko dłużnika zajmowane we wniesionej apelacji, kwestionujące wartość udziałów na kwotę określoną w zaskarżonym postanowieniu we wskazanych okolicznościach, oszacowanie wartości prawa odbyć się winno z udziałem biegłego, co przewiduje przepis art.185§1 ksh. Wymaga to przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości i sprowadza potrzebę uchylecia zaskarżonego postanowienia i ponownego rozpoznania sprawy przez Sąd Rejonowy. W dalszym toku postępowania, wobec braku innych możliwości rzetelnej wyceny, Sąd Rejonowy zasięgnie opinii biegłego w celu określenia ceny sprzedaży udziałów dłużnika w Spółce. Dłużnikowi jednak powinna towarzyszyć świadomość, że podwyższać to będzie koszty egzekucji, którymi może zostać obciążony na zasadzie art.770 kpc, co zwiększy jego obowiązki finansowe ponad dotychczasową ich sumę. Nie jest wykluczony przy tym kompromis w tym zakresie jednakże uzyskany w porozumieniu ze wszystkimi uczestnikami postępowania

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 386§4 kpc, w zw. z art.397§2 kpc Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu. O kosztach postępowania odwoławczego orzekł w oparciu o art.108§2 kpc

SSO M. S. SSO P. G. SSO A. C.